

ANTIKRIST

Co zbylo z Antikrista

Irena Hejdrová

Na té projekci jsem každopádně chybět nemohla. Všichni jsme napjatě očekávali, jaký je ve skutečnosti kontroverzní film, který na letošním festivalu v Cannes novináři povětšinou odmítli – a který následně získal cenu za nejlepší herecký výkon pro Charlotte Gainsbourgovou. Pověsti nelhaly – i ve Velkém sále Thermalu zaznívaly výkřiky hnusu a nevěřící smích při zvláště odporných momentech filmu, který sleduje hluboký žal matky tragicky zemřelého dítěte.

Gainsbourgová ztvárnila matku, Willem Dafoe pak jejího muže, který se se ztrátou snaží vyrovnat racionálně a svou ženu provází speciální terapií, která

spočívá v pobytu v hlubokých leších v místě poeticky/symbolicky zvaném Eden, kde si hrdinka naplno prochází všemi fázemi svého smutku, od zoufalství přes bolest a úzkost až k drastickému finále. Už v recenzích z Cannes se mluvilo o explicitních scénách násilí, sexu, sexuálního mrzačení a (sebe)poškození, takže pozorní čtenáři už vědí. A těm zbylým si netroufnu prozrazovat.

Antikrist je film nepřijemný, zneklidňující, vysilující, chorý, iritující, hnusný. Zároveň je ale také (ne?)záměrně směšný, v taktě už mnohokrát popsanych scénách s mluvící liškou, roztomilými koloušky a Charlottiným třeštěním. A občas také jednoduše nudný a statický, protože akci nahrazuje jen nekonečnými (sebe-)terapeutickými promluvy hrdinů, které občas zanikají v tepotu srdcí, dětském pláči či reji padajících žaludů.

Film nemůže nevyvolat otázky po tom, v jakém duševním rozpoložení ho asi Lars von Trier natáčel. A nabízí se i odpovědi, že i on vídá hnijící lišky, které na něj chrčí „Chaos vládne!“, že i jeho život je temný vnitřní horor bez světýlka katarze. Snad tahle terapie přinesla klid nejen jeho hrdinům, ale i jemu.

Spousta rukou na plátně

Jak prolomit vlny strachu? Tanec emocí v temnotách Velkého sálu.

Hysterie ve Velkém sále

Zbyněk Vlasák

„Nemám na to žaludek...“
„Odstřihnout klitoris fakt vidět nemusím!“

Na setkání s *Antikristem* je potřeba hodně odvahy, ale přesto byl ve středu pozdě večer Velký sál Thermalu přečpaný. Vzhledem k pověsti nového filmu *Larse von Triera* není divu. Kolem vládne nervozita, opatrná sebeironie, očekávání: „Budu si zakrývat oči.“ Znělka, potlesk a pak už temné zadunění a nápis *Antikrist* na plátně. Úvodní zpomalená scéna, kdy během soulože manželského páru vypadne jejich dítě z okna, všechny umlčela. Slyšet je jen pláč. Už po pěti minutách filmu.

V druhé polovině přicházejí to-

lik očekávané okamžiky. Předehra v podobě mluvící lišky vyvolává vzadu na balkóně smích, vepředu úzkost. „Tak to je moc,“ pán nalevo se zvedá a odchází.

Je to tady, tvrdá rána kamenem mezi nohy, provrtávání lýtky, sálem se šíří hysterie. Předem mnou se k sobě tisknou dvě slečny, které se předtím evidentně neznaly.

Na plátně se odehrává nehorší okamžik. Klitoris. Výkřiky. Občas se někdo zasměje. Smíchem, kterým se utíká od zděšení. „Jedním okem jsem se dívala. Hrůza!“

Konec, titulky, sál vzdychne úlevou, obrovský potlesk.

„Jsem ráda, že jsem to viděla, ale jednou stačilo.“
„Trier je blázen.“
„Potřebuju panáka. A nužky někde schováme.“

Můj Antikrist von Trier

Patricia Drati Rønde

Nechci dělat Trierovi advokáta ani se chlubit tím, že ho znám. Můj muž, režisér Jeppe Rønde, který ve Varech v minulých ročnících soutěžil s dokumenty *Šviháci* a *Jeruzalém, má láska*, však shodou okolností pracuje ve stejné společnosti a má stejnou producentku jako von Trier, takže se ke mně donese trochu víc informací než k řadovému divákovi, který z projekce. Díky tomu se na *Antikrista* dívám jinými očima.

Vím o tom, že v době, kdy režisér na snímku pracoval, trpěl těžkou depresí. Projekt se vlekl několik let a z různých důvodů byl mnohokrát přerušen. Dnes o něm Lars von Trier tvrdí, že je to pro něj osobně jeho nejdůležitější film, pomohl mu dostat se z toho nehoršího. Nemyslím si, že bylo jeho záměrem šokovat, i když uznávám, že toho divákovi naložil dost. On tvrdí, že film nedělal pro nikoho jiného než pro sebe, ale samozřejmě věděl, že se film dostane do kin.

Berme to tak, že to pro něj byla forma terapie. Už jen to, že musel každý den pravidelně vstát a pracovat. Byly ale i takové dny, kdy vstát nemohl, protože celou noc prozvracel (odtud inspirace k podobné scéně

s Charlotte G.). Psychické trápení se proměnilo ve fyzické.

Lars von Trier byl v době natáčení opravdu nemocný, a to natolik, že od svého původního záměru, že bude sám stát za kamerou, musel upustit. Kameru totiž neudržel v ruce. Nakonec snímek nasnímal Anthony Dod Mantle, kameraman *Milionáře z chatrče* nebo von Trierova staršího snímku *Manderlay* a *Dogville*. Vizualní stránce se opravdu nedá nic vyčítat, obrázky jsou to krásné. Lars von Trier je sice spokojený, ale zároveň smutný, protože kdyby bylo podle něj, je obraz mnohem drsnější, syrovější. Umíte si to vůbec ještě představit? *Antikrist* však není jen sobecká terapie šíleného umělce. Je to dílo utrpeného génia, bez kterého by světová kinematografie byla určitě umělecky chudší.

Černý oblek, černý havran, černá duše

Uslyšíte i to, co jste neviděli!

Filmžurnál 009 – 102,6 FM | denně 9–11.30 a 12.30–17.30

- aktuální informace o dění na 44. MFF KV
- reportáže ze zákulisí, rozhovory s filmovými hvězdami
- „Filmový kurýr“ – stručný přehled festivalových událostí – 4x denně
- filmová hudba
- „Host Radiožurnálu“ a další pořady pro celostátní vysílání ČRo1 – Radiožurnálu vysíláme také z proskleného studia v hotelu Thermal

- > **Karlovarské spektrum**
úvodní přehled očekávaného festivalového dění
- > **Filmtip**
co si nenechají ujít V.I.P. hosté
- > **Portrét**
rozhovory se zajímavými osobnostmi filmového světa
- > **Červený koberec**
rozhovory s hvězdami stříbrného plátna

- > **Kino bez bariér**
informace pro handicapované návštěvníky a posluchače
- > **Festivalové epizody**
kuriózy z festivalového dění
- > **Kinoautomat**
rady posluchačů, co si nenechat ujít a varování před propadákky
- > **Odcloněno**
názory filmových publicistů a tvůrců

Podrobné zprávy z festivalového dění najdete a Filmžurnál si můžete poslechnout také na adrese:

www.rozhlas.cz/filmzurnal

SLUNEČNICE. LEPŠÍ SVĚT PRO DĚTI.

Každé dítě by mělo mít možnost žít plnohodnotný život, žádné dítě by nemělo být znevýhodněné, žádné dítě by nemělo být diskriminováno.

Celý příspěvek na projekt podle Vašeho výběru bude využit pouze na tento účel a nadační fond si z něho žádnou část neponechá.

Nadační fond Slunečnice můžete podpořit partnerstvím, dobrovolnou prací, nákupem dárkových předmětů s naším logem nebo zasláním příspěvku na sbírkový účet 229024860/0300. Více informací získáte na našich webových stránkách www.slunecnice.org.

